

Kanı Yutan Sokak

– Kalbikelam · 02 Nisan 2023

KANI YUTAN SOKAK

Kümeleşmiş toz bulutu daireler çizerek havalanıyor, sonra toprağı öpüyordu. Güneş naz yapmayı bırakmış, ışıklarını bütün gücüyle göndererek yaktıkça yakıyordu ortalığı. Çakır Boğaz sıcak damarlarında gezdiriyor, ufacık esintiler kıymete biniyordu. Gün ortasında ne varsa Çakır Boğazın kucağında kendinden geçiyor, ikindi vakti başlayan kırırtılar gece yarısı son buluyordu. Uyuyordu her ses, her nefes.

Ezan bütün kapıları tıklatıyor, sokakları uyandırıyor. Aziğın alan sokağın başında traktörlerin römorklarına doluşuyorlardı. Yaz tatilinde köyün çocukları bağda, bahçede çalışarak evlerinin geçimine yardımcı olurlardı. Kemal de annesiyle her gün üzüm yevmiyesine gider okul için para biriktirirdi. Güneş doğmadan bağlarda üzüm kesimi başlardı. Sokaktaki kalabalık traktörlerin hareket etmesiyle boşalır, yerini sarı kızlara bırakırdı. Böğürerek sokağın sonundaki çeşmenin teknesinden kana kana sularını içerlerdi sarı kızlar. Toz toprak hallaç pamuğu gibi atlırdı her sabah. Evde kalan yaşlılar evlerinin önünü süpürür, duvarlara dizili çiçekleri sularlardı. Sıra sıra dizili evet marka yağ tenekelerindeki çiçekler susuzluğa hiç dayanamazlardı. Fesleğen, arpa çiçeği, küpeli, damat bohçası hemen küserler baygın baygın bakarlardı. Taş duvarlarla yapılan evler yaşlarını yüzlerinden belli etse de içindeki mutlu insanlarla huzur abideleriydi. Evlerin geniş balkonlarındaki asma talvarlar gölgelenmek için biçilmiş kaftandı.

Vakit öğleyi devirdikten sonra sokağın ruhuna can gelir herkes kendini sokağın kollarına bırakırdı. Tarladan gelen çocuklar karınlarını doyurup sokakta top peşinde koşar, bilye yarışına tutuşurlardı. Arkadaşlarını toplayan Kemal için günün en güzel saatleri başlamış olurdu. Kadınlar kapı önlerinde çay şingirtileri ile iğne oyası, dantel, kaneviçe yarışına girerler, hafta sonu gelecek çerçiye işlerini yetiştirmeye çalışırlardı. Yaşlılar ortak yaptıkları çulfaldıkta savan dokur, kirmen eğirirlerdi. Bulgur kaynatma, salça çıkarma, yufka ekmek açma işleri hep beraber yapılır herkes de bundan çok memnun kalırdı.

Huzur bulaşıcı hastalık gibi bu sokakta yayılmıştı ama en fazla da cuma günleri mutluluk tavan yapardı; sokağın girişine sac kurulur, börekler, bazlamalar nar gibi kızarırdı. Ateşte çay kaynar, tüm sokak halkı bayram yapardı. Kemal arkadaşlarıyla bazlama kokusunu alır almaz koşar sıraya girer, karnını doyururdu. Karnı doyan çocuklar topun peşinde daha bir hızlı koşarlardı. Çocukların tek sıkıntısı Rasim ağanın sokaktan geçerken çocuklara kızmasıydı. Bakışlarından bile korkan çocuklar Rasim ağayı görünce kuytu yerlere saklanır onun sokağın sonundaki tepedeki evine gitmesini beklerlerdi. Büyükler bile

ağanın karşısında el pençe divan durur tek kelime edemezlerdi. Kemal annesine Rasim ağayı hep şikâyet eder neden bu kadar sert olduğunu sorardı. “Köyün en zengini, yanında onlarca işçi çalışıyor elbette sert olur, ağa hükümet gibidir oğul” cevabı Kemali hiç tatmin etmezdi. “Nasıl hükümet gibi olunur, zenginlerin yüzü hiç gülmez mi?” gibi sorular beynini kemiriyordu Kemal. Her gün yatağa yatınca ilerde yapacaklarının hayaliyle uyurdu Kemal; iyi kalpli bir ağa olacak, köyüne futbol sahası yaptıracak, çocuklara hediyeler bir de anasına çamaşır makinesi alacaktır; Ali’nin babası anasına ikinci el bir makine almış, anasının elleri de hiç kabarmamış artık.

Azığını beline kuşanan Kemal ezanla bağda buldu kendini. Altın gibi Yalova incilerinin olduğu üzüm sandıklarını traktöre taşıırken akşam yapacakları maçı da kafasında planlıyordu. Hatçe ninenin başı biraz ağrıyacaktı seslerinden ama yine de severdi sokağın çocuklarını, maç sonu bisküvi arası lokumları, köfterleri her zaman dağıtırdı. Bazen de ölmüşlerinin ruhu için palıza pişirirdi.

Güneş ışıkları işçilerin başında bağdaş kurmuşken yan bağdaki bağırıtlar gözleri o yöne dönderdi. Rasim ağa olanca sesiyle “sıra mıra bilmem, benim bağlar bugün sulanacak. Üzümlerim sıcaktan bayılıyor yoksa tüccar anlaşmayı bozar. Son sözüm; su benim bağa akacak,” diye bağırıyordu. “Ağam bu kaçınıcı oluyor böyle, suyu herkes sırayla alıyor. Ağa olman sana bu hakkı vermez ki,” deseler de ağızından köpükler fıskıran Rasim ağa “ben bu köyün ağasıyım ne dersem o,” diyerek son sözünü söylüyordu. Kemal konuşulanları şaşkınlıkla dinliyor, ağanın haksızlıklarına kimsenin ses etmemesi de çok tuhafına gidiyordu. Ağızlarına fermuar çekilmiş işçiler işlerini bitirmek için üzümlere sarılıp ağanın arkasından sadece bakmakla yetiniyorlardı.

Güneş vedalaşmaya hazırlık yaparken, sıcaklık az da olsa azalmıştı. Duvar diplerinde kızlar evcilik kurmuş oynuyorlar, kadınlar bir köşede salçalık biber temizliyorlar, Kemal ve arkadaşları top peşinde koşturuyorlardı. Sokağın yüzünde güller açmış, sesler günün yorgunluğunun üstünü örtmüştü. Karşı takımın attığı topa koşan Kemal topun yolun alt tarafındaki bir evin bahçesine gitmesine engel olamadı, arkasından koştu. Necla gelinin bostanının içine giden topu alırken evden gelen seslere Kemal kulak kabarttı. Rasim ağanın kalın sesi Necla gelinin ağlamalarını bastırıyordu. “Yuvamı yıkacaksın gelme bir daha,” diyerek kapıyı açan Necla gelin Rasim ağanın gitmesini istiyordu. Topu alıp bahçeden çıkmaya çalışan Kemal ağayla göz göze geldi. Kaçlarını çatan ağanın alnındaki çizgilerin çukurluğu Kemale baktıkça artıyordu. Burnundan nefesler alev topu gibi fıskırıyor, giydiği ayakkabısından topuğu dışarda kalmış telaşla merdivenlerden inerken, işaret parmağını göstererek bir şeyler mırıldanıyordu. Kemal koşarak bahçeden çıktı. Kalbi yerinden fırlayacak gibiydi. Arkadaşlarına oyunun bittiğini söyleyerek eve girdi. Sabaha kadar gözleri fal taşı gibi duvara dikildi. Kimseye bir şey söyleyemedi. Sabah olduğunda hala bir insanın nasıl tüm köye hükmettiğini, herkesi köle gibi kullandığını düşünüyor bir türlü cevap bulamıyordu.

Kemal üzüm sandıklarını taşıırken uykusundan kirpiklerini birleştirmemeye çalışıyor, ne yöne baksa ağanın suratı burnunun üstünde beliriyordu. İşlerini bitirip soluğu evde aldı. Sokağa hiç çıkmadı, beynini

kemiren kunduzlara bir türlü engel olamıyordu. Annesi Kemale bir haller olduğunun farkındaydı, ağzından laf almaya çalışsa da başarılı olamıyordu. Evler boşalmış herkes kendini dışarı atmıştı. Gölgeleri dolduranlar neşeyle oyunlar oynuyor, kadınlar ikinci çaylarını yudumlayıp köyde olup bitenleri konuşmaya başlayınca; Hatçe ana “ağanın edepsizliğini kahvede konuşur olmuşlar, akşam bizim oğlan söyledi” diyerek tülbentiyle ağzını kapatıyordu.

Çelik çomak, yakan top, mendil kapmaca, gazoz kapağı vurmaca oyunları bir biri ile yarışlıyordu. Yaşlılar kırpık kesiyor, sesler, koşturmalar sokağın canına can katıyordu. Kemal ise odasında her dediği kanun, her sözü emir olan Rasim ağanın kendisine zarar verebileceğini düşündükçe korkuyordu. Ağanın bakışlarındaki kin öfke karşısına gelip oturmuş, herkese korku salan bu insanın gücünü parasından aldığını düşünüyordu.

Seherde plastik helkesini koluna takan, azığına beline dolayanın kapısı açıldı. Üzüm hasadının sonuna geliniyordu. Dağınık saçları, yamalı şalvarıyla anasıyla çıktı evden Kemal. Üzüm işi bitince şöyle öğleye kadar uyuyacaktı. Omuzları sandık taşımaktan kabuk bağlamıştı. Önce sokağın sonundaki çeşmeden bidonunu doldurmak için ters yöne gitti. Anası traktöre doğru yol alıyordu. Gözünden sakınmazdı ciğerparesini ama halı hal değildi Kemalnin. Yemiyor içmiyordu. Neşesi sevinci ölmüştü sanki.

Buz gibi suları kola şişelerine doldurdu, traktörün römorkunda yer bulabilmek için adımlarını hızlandırdı. Birden sabitleşen bakışlarıyla dengesini kaybetti. Bacaklarındaki gücü toprak somuruyordu. Ağaçlardaki kuşlar korkuyla havalandılar. Silah sesi dalga dalga yayıldı köyde. Köylüler sesin geldiği yöne doğru koşuyorlardı. Eski mavi tişörtü kanlara bulanmış Kemal gözlerini ayırmış gökyüzüne bakıyordu. Kuşlar maviliklerde süzölmüşler özgürlüğün tadını çıkarıyorlardı. Elinden ayrılan şişeler yuvarlanmış Kemalden uzaklaşıyordu. Anasının boğazını yırtacak ağıtları sokağı inletiyor, Kemalnin başını göğsüne yaslamış göz yaşları sicim gibi akıyordu. Kalbindeki sevinçlerine umutlarına kör kurşun saplanmıştı. Ilık ılık akan kan toprağı sıvazlayıp ayak ucuna doğru akıyordu.

Paranın gücü bir kez daha mazluma galebe çalmıştı. Minik bir yüreğin umutları, sevinçleri gökyüzüne doğru havalanıyor; hırs, benlik, kin ve kara bir vicdan yürümeye devam ediyordu.

Sustu sokak, sustu bütün köy. Ağustos ayı giderken yakıp yandırmıştı; yürekler yandı, haneler yandı, hatta ikinci el çamaşır makinesi bile yanmıştı. Ölmüştü kalpler, sokaklar. Çakır Boğaz ölmüştü. Gülmedi kimsenin yüzü, gülemedi. Kemallerin sokağı; sesleri, oyunları, neşeyi ve de kanı bile yutmuştu.